

Er der livskvalitet for borgere med handicap i den "kærlige kommune" Aarhus?

Det vil politisk være rimeligt, at rådmand og byråd tager stilling: Ønsker vi, at mennesker med handicap skal have et godt liv? Og: Lægger vore sagsretningslinjer op til det gode liv?

Solveig Munk
Socialrådgiver, Byrådsmedlem (EL)

Viggo Jonassen
Tidl. Formand for Det Sociale Forbrugerråd

Socialrådmænd Anders Winnerskjold blev ved byrådsmødet den 22.11.2023 spurgt:

»Kan rådmanden sige, om ordet "livskvalitet" indgår i de afgørelser, man træffer om de mange opfølgninger, afslag og omforandringer af BPA-ordninger (Borgerstyret Personlig Assistance, red.), der foregår i Aarhus Kommune for tiden?«

Rådmanden svarede: »Det ved jeg ikke noget om. Jeg sidder ikke og enkeltsagsbehandler. Der kommer et notat til udvalget

Notatet kom, men der var kun indirekte svar på spørgsmålet:

»Det overordnede formål med reglerne om BPA er at skabe grundlag for fleksible ordninger. Fleksible og helhedsorienterede ordninger understøtter borgerens livskvalitet, som dermed også bliver en del af formålet med BPA-området. Forvaltningen er opmærksom på, at BPA-ordninger er en helt særlig form for hjælp, som har stor betydning for den enkeltes livskvalitet.«

Så altså: Svaret er NEJ. Ordet "livskvalitet" indgår IKKE i sagsbehandlingen.

"Systemangst" arbejdes der med som tema i Aarhus Byråds socialudvalg: Hvad skal kommunen gøre ved det problem, at mange borgere er skrækslagne, når de får mail, besked i e-boks eller brev fra kommunen?

Det er godt, at byrødderne tager borgernes "systemangst" alvorligt.

Men i løsningsoplægget – se selv bilaget til udvalgmødet den 29. november – bliver det vigtigste spørgsmål – "Hvad er borgerne angste for?" – ikke stillet og dermed heller ikke besvaret.

Svaret ligger ellers lige for byrøddernes øjne og ører: Borgerne er angste for, at mail eller brev varsler nedskæring i den hjælp fra kommunen, som er afgørende for hans/hendes livskvalitet.

Det gælder ikke mindst for mennesker med handicap.

Loven foreskriver, at kommunen med mellemrum skal "genvurdere" hjælpebevillinger: Har behovet for hjælp ændret sig til det større eller det mindre?

Det er åbenlyst, at Aarhus Kommune i de senere års "genvurderinger" af ordninger som BPA har fokuseret meget entydigt på spørgsmålet: Hvor meget kan vi reducere hjælpen? De seneste års nedskæringsbudgetforlig har skærpet den praksis.

Ankestyrelsen har konstateret, at stadig flere af kommunens afgørelser, der skærer hjælpen ned, er retsstridige. Det fremgår af Ankestyrelsens redegørelse "Det sociale danmarkskort" fremlagt for byrådet den 22.11.23. Vi har i byrådsdebat og læserbreve forudsagt, at det ville ske.

Sagen om den muskelsvindsrømte Karsten Jühne – som [Politiken skrev om](#) den 17. november – viser, at der er god grund til at frygte systemet/kommunen: Aarhus Kommune vil spare ved at afskaffe den døgnhjælp (BPA), som Karsten har haft i 40 år.

Aarhus Kommune har vedtaget en handicappolitik. I den står der i flere farver målene: livskvalitet – selvbestemmelse – livsmestring.

Rådmanden afgør ikke enkeltsager. Men rådmanden udstikker retningslinjer for sagsbehandlingen.

Det vil politisk være rimeligt, at socialrådmanden i retningslinjer for sagsafgørelser foreskriver en stillingtagen: Medfører denne afgørelse højere eller lavere livskvalitet for borgeren? Giver afgørelsen større eller mindre selvbestemmelse? Bidrager afgørelsen til bedre eller ringere livsmestring? Altså: Rådmanden bør give handicappolitikken liv i retningslinjer. Rådmanden bør tage på sig at sikre, at handicappolitikken ikke blot er tomme ord.

Det vil politisk være rimeligt, at rådmand og byråd tager stilling: Ønsker vi, at mennesker med handicap skal have et godt liv? Og: Lægger vore sagsretningslinjer op til det gode liv?

Rådmand Christian Budde, Sundhed og Omsorg, har fremsendt et katalog – ”Sammen om et bedre liv” – med retningslinjer for sagsbehandling og omsorgsudøvelse. Karsten Jühnes sag om BPA-ordning peger ikke på, at kommunen, systemet, byrådet ønsker et bedre liv for Karsten Jühne.

Vi har en del erfaring med mennesker med kommuneangst som hhv. socialrådgiver og som formand for Aarhus Kommunes sociale forbrugerråd. Vi mener, at kommunens igangværende nedskæringer på BPA-området øger systemangsten og forringer livskvaliteten for nogle i forvejen hårdt ramte aarhusianere.

Vi læser om og kontaktes af borgere og organisationer, der fortæller om ”forråelse” i kommunernes behandling af mennesker med handicap og af andre udsatte borgere. Vi hører om forråelse på udførerniveau og nu, som i Karsten Jühnes sag, på administrativt niveau. Når en person, der kun kan bevæge sine tommeltotter og har brug for hjælp til at blive vendt, når han sover, og til at blive kløet i øret, ikke vurderes til at have et større behov end ”normale” mennesker – ja, så ligner vurderingerne en mekanistisk betragtning af en ting; en maskine, der skal betjenes.

Det vurderes ikke, hvad mennesket Karsten har brug for at blive kompenseret for i sit handicap, eller hvad han har brug for til at kunne leve så normalt et liv som muligt med livskvalitet, selvbestemmelse og mestring af eget liv.

Det er ikke en ”kærlig kommune”, der maskinbetjener mennesker. En kærlig kommune hjælper mennesker til et bedre liv.